

JUNI 2025 - NUMMER 34

In deze nieuwsbrief van de SRI vertellen we u over onze activiteiten en leest u een verslag van het bezoek dat Willemien aan de projecten bracht.

NEDERLAND

Save the date!

17 augustus 2025 is er weer een 'kumpulan' bij Albert en Axel, **11:00 uur tot 15:00 uur** in de winkel 'Ten Cate Juweliers', Aert van der Goesstraat 15, 2582AH Den Haag. Willemien zal vertellen over haar reis, er zijn spullen die door de vrouwen in Indonesië zijn gemaakt en natuurlijk de saté en gele rijst van Axel. Graag contant betalen.

Bezoek aan Java en Bali

JAVA

Zoals gebruikelijk begon Willemien met twee dagen acclimatiseren in Alamanda Villa's, in Sleman bij Yogyakarta. Daarna was ze helemaal klaar voor haar bezoek aan alle projecten en contactpersonen.

Contactpersoon Ratih

Willemien begon in **Solo** met de viering van de veertiende verjaardag van de vrouwengroep **Lidia** en de viering van Hari Kartini.

Raden Aden Kartini werd in 1879 in Jepara (Java) geboren. Ze is de eerste feministe en voorvechter van vrouwenrechten op Java. Ze stierf in 1904 in het kraambed.

Hari Kartini wordt op haar geboortedag 21 april nog altijd gevierd in Indonesië. Zo ook door Lidia. De verplichte kleding is dan sarong en kabaja. In haar brieven is te lezen hoe het leven was voor meisjes in die tijd. Een aantal brieven zijn gepubliceerd in haar boek: *Door duisternis tot licht, "gedachten over en voor het Javaansche volk"*.

Het was echt een feestelijke bijeenkomst, alle vrouwen in prachtige sarong en kabaja, want er was ook een wedstrijd aan verbonden. Je werd beoordeeld op de kleding, passen de kleuren bij elkaar, make-up, manier van lopen en algehele uitstraling. Willemien zat in de jury en vond dit een pittige taak!

Er was taart in de vorm van een *tumpeng* met hapjes eromheen en kaarsjes. Willemien feliciteerde de voorzitzer, overhandigde een Happy Birthday-kaart en een tasje met traktaties. Na afloop werd gezamenlijk geluncht.

sri-indonesie.nl

info@sri-indonesie.nl

IBAN NL76 TRIO 0212 3125 61
t.n.v. Stichting Ruggensteuntje Indonesië
KVK 53227883
ANBI-verklaring

SRI nieuws

De nieuwsbrieven plaatsen wij ook op de website. Nadat één van onze vrijwilligsters de vertaling heeft kunnen maken, staat de nieuwsbrief eveneens in het Engels en Indonesisch op de website: sri-indonesie.nl/newsletter/ sri-indonesie.nl/surat-berita/

Feestelijke bijeenkomst 14 jaar Lidia, o.a. gevierd met lekker eten: tumpeng'taart' (links) en lunch (rechts).

Later in de middag kwamen de 20 kinderen uit Solo die door SRI worden gesteund bij elkaar in het huis van Ratih en sprak Willemien hen allemaal persoonlijk.

Een 12-jarig meisje was net met haar voetbalteam onder 12 jaar naar Singapore geweest, vorig jaar was ze in China. Ook ontmoette Willemien een jongen die we sinds kort steunen. Zijn ouders zijn overleden, hij woont bij zijn grootmoeder want de rest van de familie wil zich niet met hem bemoeien. Grootmoeder werkt als hulpje in een warung, hiervan heeft zij vrijwel geen inkomsten.

De volgende dag bezocht Willemien **Klaten**, ongeveer 1,5 uur rijden van Solo. Hier sprak ze de 26 kinderen die SRI in Klaten en omgeving steunt. Ze nam afscheid van enkele, die in juni klaar zijn met school en gaan werken. De kinderen kwamen bijeen in het ouderlijk huis van Ratih, waar haar zusje nu woont.

De volgende dag hadden de bedrijfsbezoeken plaats. Elk jaar worden drie vrouwen van Lidia bezocht, die een eigen bedrijfje hebben.

Als eerste werd een vrouw bezocht, die een winkeltje heeft iets buiten Solo. In deze wijk wordt een fabriek gebouwd en ook een nieuw ziekenhuis en een school. Ze hoopt op de nodige klandizie hiervan. Ze heeft polio gehad en loopt moeizaam met krukken. Het is een dappere vrouw, heeft wel gestudeerd maar kan nu niet meer werken.

Vervolgens werden een moeder en dochter bezocht. De moeder had vroeger een drukke wasserij aan huis, de was ging per kilo. Nu zijn er grotere bedrijven die de markt hebben overgenomen. Haar dochter bakt en kookt op bestelling. We kregen overheerlijke *narang gasing* met klapper in een bananenblad. Heel erg lekker! Ze heeft vaak grote bestellingen van de Batik Keris fabriek. Ze is een autodidact in koken.

Als laatste werd nog een vrouw bezocht die ook koekjes, rissoles enz. bakt. Elke zondag verkoopt ze deze bij de kerk.

Diezelfde avond werd Willemien uitgenodigd voor een etentje met de kerkenraad van de kerk waar **Ratih** predikante is. Het was een genoeglijk samenzijn.

Al met al een goede afsluiting van het bezoek aan vrouwengroep Lidia en de schoolkinderen. Het was goed te zien dat een aantal kinderen hun schoolperiode goed afsluiten en het was fijn weer veel nieuwe kinderen, vooral in Klaten, te ontmoeten.

Contactpersoon Yani

Hierna volgde het bezoek aan **Yani** en de twee vrouwengroepen. Op de eerste dag was Willemien door Yani, ze is lector en hoofd social laboratorium, uitgenodigd voor een bespreking op haar Universiteit Sebelas Maret, Solo. Er was een ochtend met lunch belegd met enkele professoren en lectoren over het opzetten van projecten en de uitwerking ervan. Allereerst gaven de professoren hun visie over het opzetten van een project. Dit was vooral theoretisch en redelijk top down. Daarna vertelde Willemien over de werkwijze van SRI bij de twee vrouwengroepen Kembang Wangi en Sangu Gesang. Hierbij wordt uitgegaan van de vraag van de vrouwen. Naar aanleiding hiervan worden jaarlijks trainingen gegeven en zijn voor Kembang Wangi een aantal jaren geleden twee geiten gekocht. Resultaat: de groep functioneert nu geheel zelfstandig en inmiddels hebben ze ruim 100 geiten, verspreid over verschillende vrouwen in enkele desa's op de helling van de Merapi. Financiële hulp van SRI is niet meer nodig.

Winkeltje net buiten Solo (boven), narang gasing (midden) en lekkere koekjes (onder).

De groep Sangu Gesang gaat nu ook met geiten beginnen, maar het plan is dat ze eerst op bezoek gaan bij Kembang Wangi om van hen te leren. De aanwezige heren werden uitgenodigd mee te gaan om deze opzet bij te wonen.

Al met al een boeiende bijeenkomst en goed om zo met elkaar van gedachten te wisselen.

De volgende dag hebben Yani en Willemien enkele vrouwen van **Kembang Wangi** gesproken en dit plan voorgelegd. Ze waren direct enthousiast. De datum voor het bezoek werd vastgesteld op 31 mei. De groep blijft goed functioneren, ook de door hun zelf opgezette coöperatie om groot rijst in te kopen. Al met al iets om trots op te zijn!

De dag erna werd de groep **Sangu Gesang** in Jumanthono bezocht. Het was heel goed de vrouwen weer te zien en te horen dat de laundry heel goed loopt. Als ze nog meer klanten krijgen, zouden ze graag een groter strijkijzer willen hebben. Nu doen ze het nog met een klein traditioneel strijkijzertje (met houtskool). De plannen voor het bezoek aan **Kembang Wangi** zijn besproken en enthousiast ontvangen. Er zal een busje gehuurd worden voor het transport, ongeveer twee uur rijden.

Dit was tevens het laatste onderdeel van het bezoek aan Solo en omgeving. Willemien kijkt ook hier zeer positief op terug en ziet hoe belangrijk het jaarlijks persoonlijke contact is met de vrouwen.

Inmiddels heeft de ontmoeting plaatsgevonden op 31 mei. De vrouwen hebben een managementtraining gehad voor het houden van geiten en een op een gesproken met vrouwen die nu al geiten houden. Ook waren er enkele lectoren van de universiteit aanwezig. Ze waren zeer onder de indruk van deze werkwijze en zagen in de praktijk dat het werkt! Verder ging een Pakistaanse internationale student mee. Hij schreef een objectief verslag:

Bezoek aan Sangu Gesang.

Sangu Gesang op bezoek bij Kembang Wangi.

Hello, my name is Muhammad Ali. I am an international student from Pakistan, currently studying Biosciences at Universitas Sebelas Maret (UNS).

I had the opportunity to join the community service activity organized by the Sangu Gesang Foundation, where we participated in a training and learning session between two women's groups on 4 June 2025 at Musuk District Boyolali. It was an inspiring moment to witness the sharing of knowledge and experiences between these communities. From the activity, I saw strong collaboration, mutual respect, and a genuine spirit of empowerment. The women from both groups were enthusiastic, open to learning, and committed to improving their community's welfare through sustainable practices like sheep farming. I like the idea of this sheep farming and project. I felt deeply inspired and motivated by their energy and determination. Seeing how the women have developed from needing help to becoming independent and helping others made me believe more in the power of community empowerment.

In my opinion, this activity reflects a powerful model of community empowerment where external support is used not to create dependence, but to build strength and sustainability within. As a student, I learned a lot about the real impact of grassroots movements and the importance of collaboration in community development.

BALI

De eerste dag op Bali, in Lothundu bij Ubud, bezocht Willemien Yogi en het schooltje **Seva Karuna**. Die ochtend waren alleen de oudste kinderen er. De oudste kinderen gaan in juli naar de lagere school. De jongste groep bestaat uit 12 kinderen. Voor het komend schooljaar zijn er al de nodige nieuwe aanmeldingen. Met de kinderen gingen we de sawa's in. Veel van de rijst is geoogst, maar de eenden, de *bebeks*, waren er wel. Niets is leuker voor de kinderen dan om de eenden op te jagen! Dolle pret. Daarna rustten we uit bij een irrigatiekanaaltje. Door kleine takjes in het water te gooien leerden de kinderen welke kant het water op stroomt. Dan weer terug naar school, tijd voor een snack en vrij spelen.

Bij het huis van **Yogi** hebben we nog lang zitten praten. Bali is zo'n totaal andere wereld dan Java. Andere bevolking en natuurlijk is de Balinese hindoe godsdienst overal aanwezig met zijn offertjes. Het is mooi te zien hoe het moderne Bali en het traditionele Bali naast elkaar blijven bestaan.

De volgende dag werd **Sjaki-Tari-Us** (dagopvang voor kinderen en tieners met een verstandelijke beperking) bezocht. Ze zijn nu open van maandag tot en met donderdag. Er zijn 45 kinderen ingeschreven. Willemien heeft de verschillende klasjes bezocht. Er wordt op niveau les gegeven, dus niet op leeftijd. Er is een verzoek tot ondersteuning bij aanschaf sportmateriaal. Er zal gekeken worden wat echt nodig is.

De derde dag op Bali ging Willemien naar Sanur voor de laatste dagen van haar verblijf. **Pa Eddy** komt een avond langs, hij heeft contact met 5 schoolkinderen in Denpasar. Ook **Ilham** kwam langs, de Bakso warung is gesloten en de weduwe van Yoyon is terug naar Oost Java. SRI steunt de twee kinderen van Ilham bij hun scholing.

Ook **Hendrawadi** op de 'pasar malam Intaram' werd bezocht. Willemien zat daar enkele uren bij zijn kraam. Zijn vrouw was er ook, samen met kleindochtertje Salsa, die vrolijk rondstapte. De saté van de buurkraam en de papaja juice van Hendra waren weer overheerlijk.

Dit jaar werd voor het eerst het safe house **Pondok Gerasa** bezocht, dat ligt in de regio Tabanan, twee uur rijden van Denpasar. Dit deed Willemien samen met Ibu Yohana, de directeur van Pondok Gerasa. Het huis ligt zeer afgelegen in prachtige natuur. Volkomen rust. De kinderen die hier worden opgevangen wonen hier vanwege verwaarlozing en of misbruik thuis, drugs, prostitutie en human trafficking. Ze krijgen mentale begeleiding in een gezinssfeer. Er wordt gezamenlijk gegeten, er is corvee en er zijn huisregels. In de Pondok wonen 9 kinderen, 4 kinderen wonen onder begeleiding in Denpasar. De jongste kinderen gaan in de omgeving naar school, ze worden gebracht en gehaald door een mentor. De oudste kinderen gaan in Denpasar naar een middelbare school. Hier is een huis waar ze verblijven, ook onder begeleiding. Vaak volgen ze ook vanuit de Pondok onderwijs online, omdat Denpasar twee uur rijden is. Er zijn speciale programma's voor kinderen die nog nooit naar school zijn geweest en al een stuk ouder zijn. Een paar kinderen nemen daar aan deel.

Willemien was onder de indruk van de vrolijkheid, de saamhorigheid en de goede sfeer. Ook van de begeleiders, mentoren, kreeg ze een goede indruk. Er werd gitaar gespeeld en gezongen, dit gebeurt altijd na het eten.

Pret met de *bebeks*!

Genieten van papaja juice en saté!

Met Ibu Yohana zijn de problemen besproken, zo moet een meisje geopereerd worden aan een tumor op haar kaak. Dit wordt gedeeltelijk betaald door de verzekering, maar de extra medicijnen niet. SRI ondersteunt met extra geld om dit soort onverwachte medische kosten te kunnen betalen. Het meisje is inmiddels geopereerd en is met haar herstel bezig.

SRI blijft zeker het onderwijs voor deze kinderen steunen, dat is hun toekomst. Kortom dit was een goede, indrukwekkende en lange dag. Een geweldige instelling, die onze steun verdient.

De laatste dag sprak Willemien contactpersoon **Sita** nog, die ons op dit project had gevolgd. Zij zal het voor ons vanuit haar woonplaats Denpasar volgen.

Al met al was het een heel goed bezoek aan Java en Bali. Het was goed de voortgang te zien en het persoonlijke contact met de contactpersonen te hebben. Geweldig dat er weer kinderen hun middelbare school hebben afgesloten en gaan werken of studeren! Gedurende het jaar is er veelvuldig WhatsApp en telefonisch contact met de contactpersonen. SRI heeft het volste vertrouwen dat het geld goed besteed wordt. Dankzij uw steun kunnen we doorgaan met de projecten!

Terima kasih banyak!

Kosten projectbezoek Indonesië

Wellicht ten overvloede vermelden wij dat de reis- en verblijfkosten van Willemien volledig voor eigen rekening zijn. Voor haar is dit vanzelfsprekend, maar regelmatig worden er vragen over gesteld, dus vermelden we dit hier nogmaals.

